

Alver kommune
Plan- og byggesak

Referanser:
Dykkar:
Vår: 20/1007 - 20/13985

Saksbehandlar:
Laila Bjørge
laila.bjørge@alver.kommune.no

Dato:
11.03.2020

Uttale frå landbruk som gjeld terrengjustering på GBNR 221/1

Bakgrunn

Landbruket har fått inn ein søknad om terrengjustering på GBNR 221/1 på Eikefet den 27.12.19. Kjartan Nyhammerm.fl har vore på synfaring og sett på tiltaket som er gjennomført.

Søkjar skriv at han ynskjer å oppgradera arealet til slåttemark ved å fylla att det tørrlagte elveløpet og flytta elvekanten til austsida av holmen. Elvekanten skal plastrast med storstein. Det vert peika på at elvekanten her ligg i innersving av elva og dermed ikkje er så utsatt for flom.

Det omsøkte arealet (øya) er i gardskartet ikkje klassifisert (grå farge) og er 1,8 daa stort. Arealet vest og nord for øya er registrert som innmarksbeite. Flyfoto gjev inntrykk av at overflata er nokså rufsete med ein del stein i dagen, men så lenge arealet har minst 50 % grasartar fyller det kravet til innmarksbeite. Eldre flybilder (til høgre under) frå m.a 2015 syner at arealet på øya syner at det har same arealtilstand som det omkringliggjande arealet og nok fyller krava til innmarksbeite. Attfylling av elveleiet utgjer om lag 1 daa areal.

GBNR 221/1 er ein del av driftseininga til eigar Johannes Tyssebotn, som har driftssenter på Osterøy. Roger Hartveit, som er nevø av Tyssebotn, drivutegangar drift med Høylandsfe på Eikefet. Han nyttar areala på Eikefet til beite, og om vinteren vert dei tilleggsfora. Etter det landbruk kjenner til er han den som har ansvar for den daglege drifta på dette bruket. Dei privatsrettslege tilhøva må avklarast t.d med at det vert lagt fram ein leigeavtale eller tilsvarende dokumentasjon.

Alver kommune

Postboks 4, 5906 Frekhaug post@alver.kommune.no Kontonummer: 13207 29 30559
Innbyggjarservice: +47 56 37 50 00 www.alver.kommune.no Organisasjonsnummer: 920 290 922

Lovverket

Kommunen har to ulike lovverk som vert nytta i slike saker. Det eine er ureiningforskrifta kap 4 (bakkeplaneringsforskrifta) og det andre er nydyrkingsforskrifta. Begge deler kan vera relevante i denne saka, men i og med at søker skriv at han ynskjer å setja arealet i stand til slåttemark tenker me at den siste er mest relevant. Bakkeplaneringsforskrifta vert ofte brukt når det er tale om forbetring av areal med tilkjørte massar, men då er ofte arealet dyrka tidlegare.

Oppdyrking av dette arealet til fulldyrka jord vil slik me ser det kreva søknad etter forskrift om nydyrkning. Det under vist til føringar som ligg i denne forskriften. Meir informasjon er å finna på denne linken.

<https://www.landbruksdirektoratet.no/no/eiendom-ogskog/eiendom/nydyrkning/regelverk>

Det skal nyttast eit eige søknadskjema, sjå link
file:///C:/Users/melabj/Downloads/M-0160_N.pdf

§ 3 Med nydyrkning menes fulldyrking og overflatedyrking av jord. Gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unytta i over 30 år, regnes som nydyrkning. Med fulldyrking menes rydding og bryting til vanlig pløyedybde slik at arealet kan nyttas til åkerrekster eller til eng og beite som kan fornynes ved pløyning. Ein slik søknad vil krevja at ein har ein plan som kan godkjennast av kommunen. Det er lagt vekt på at ein må ta omsyn til miljøverdiar og at det gjev ei driftsmessig god løysing. Langs vassdrag med årssiker vassføring skal det vera vegetasjonssone på minst 6 meter. Det skal her nemnast at permanent grasdekke kan vera ei slik vegetasjonssone, men at det ikkje kan pløyast, gjødslast og sprøyta i denne sona. Ein plan for dette området treng ikkje vera spesielt komplisert, men må visa kva areal det gjeldt, tilkomst, grøfting (sikkert unødvendig i denne saka) areal for deponering av stein og stubbar.

§1 Formålet med denne forskriften er å sikre at nydyrkning skjer på en måte som tar hensyn til natur- og kulturlandskap. Det skal legges vekt på hensynet til miljøverdier som biologisk mangfold, kulturminner og landskapsbildet. Det skal for øvrig legges vekt på å sikre driftsmessig gode løsninger.

Det er ikke registrert spesielle naturverdier på sjølve arealet, men då er ikke det ikkje tatt omsyn til at Eikefet elva er verna vassdrag og difor har eigne bestemmelser. Kommunen må innhenta uttalelse frå regionale kulturminnemyndigheter før dei fattar vedtak. I rundskrift M - 19/97 som framleis er gjeldande står det litt om kva som skal vurderast dersom det er søkt om nydyrkning innanfor verna vassdrag. Dersom det er sjeldne miljøverdier eller viktige naturtypar vil saka vanlegvis verta sendt på høyring til fylkesmannen.

10

b) Virkningene av tiltaket

Det er virkningen av nydyrkningen for de aktuelle natur- og kulturlandskapsverdiene som skal tillegges vekt, jf. ordlyden «hvilke virkninger tiltaket kan påregnes å få for natur- og kulturlandskapsverdiene jf. § 3 fjerde ledd». Det skal da tas hensyn til om nydyrkningen kan påregnes å føre til direkte skade for natur- og kulturlandskapsverdiene. Det skal også tas hensyn til påregnelige langsiktige eller irreversible skadefolger. Ved vurderingen av virkningene skal det legges vekt på hvilket omfang det er påregnelig at skaden kan få. Nydyrkning av rike vegetasjonstyper i fjellterrenget vil f.eks. ofte representere et fremmedelement i landskapet, hvor det er påregnelig at virkningene vil være over tid. Det er lagt til grunn i § 5 første ledd at det skal legges særlig vekt på disse virkningene.

Ved nydyrkning som får virkning for verneverdien av verna vassdrag (jf. Stortingets vernevedtak i Verneplan I-IV), skal de rikspolitiske retningslinjene for verna vassdrag (gitt ved kongelig resolusjon av 10. november 1994), legges til grunn ved avveiningen av om det skal gis tillatelse til nydyrkning i nedborfellet. Hvor det er gjort moderate inngrep i vannstrenget og hvor nærområder består av utmark, skogbruksområde og jordbruksområde, er det bl.a. lagt til grunn i retningslinjene at hovedtrekkene i landskapet bør søkes bevar. Inngrep som endrer forholdene for kantvegetasjon, og for de områdene som oppfattes som en del av vassdragnaturen, bør unngås. I vassdrag som er lite påvirket av menneskelig aktivitet, bør en bl.a. unngå inngrep som reduserer opplevelsesverdien av vassdraget.

Rundskriv 19/97 kapittel V pkt C , b side 10.

Konklusjon Landbruk har ikke teke stilling til om ei slik godkjenning kan bli gitt, eventuelt på vilkår, men vil peika på at tiltaket er fornuftig sett frå jordbruket si side og at det er gode grunnar som talar for å kunna gje ei slik godkjenning. Arealet grensar til eksisterande innmarksbeite og det å få eit større samanhengande areal kan ofte gje ei meir effektiv drift. Det som er ankepunkt må vera om dette vil ha negativ verknad på flauvkapasiteten i elva eller om det kjem i konflikt i rikspolitiske retningsliner for verna vassdrag. Miljøverdi og landskapsendringar må vurderast. Ein søknad om nydyrkning vil i denne saka både kreva samtykke frå NVE og godkjenning frå fylkesmannen etter forskrift om fysiske inngrep i vassdrag.

Med helsing

Laila Bjørge
Rådgjevar
Landbruk

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur.

Mottakarar:

Alver kommune